

פרויקט לצמצום קונפליקט עם חזירי הבר בחיפה – סיכום חודש יולי 2025

פרויקט משותף של עיריית חיפה ורטי"ג לצמצום הקונפליקט עם אוכלוסיית חזירי הבר בחיפה, החל במהלך חודש נובמבר 2021. דוח זה מהווה סיכום הפעילויות ותוצאותיהן מחודש יולי 2025. סיכום השנים הקודמות (2022-2023), פורסם בנפרד ומצוי באינטרנט. הסברים כללים לפרויקט שתוארו בדוחות הקודמים הושארו בדוח זה בכדי שהמידע יהיה שלם והדוח יעמוד בפני עצמו. דוח שנתי שמסכם את שנת 2024, נמצא בהכנה ויופץ בהקדם.

מבוא כללי

תכנית הפעילות לצמצום קונפליקט עם חזירי בר בחיפה מתבססת על העקרונות הבאים:

1. צמצום מקורות מזון ומים – ביצוע סניטציה ומניעת מזון זמין, עצירת האכלה מכוונת של חיות בר בדגש חזירים (דרבנים, שפני סלע, תנים ועוד), קיבוע פחים, **ריקון פחים בשעות ערב**, טיפול בדליפות ביוב, שיתוף ציבור והסברה. פעילות מרכזית זו, נועדה לצמצם את האינטרס של החזירים להיכנס לשכונות בכדי להשיג מזון.

2. חסימת נתיבי חדירה לשכונות – בגלל הטופוגרפיה ומבנה השכונות, יש נתיבי חדירה מוגדרים של חזירים. גידור וחסימה של נתיבי הכניסה נועד למנוע כניסת חזירים לשכונות בחיפוש אחר מזון.

3. טיפול בפרטים סוררים – ישנם פרטים מקרב החזירים שהורגלו למצוא מזונם בשכונות ואיבדו החשש מבני אדם ומהווים סכנה מיידית ומוחשית לשלום, בטחון ובריאות הציבור הרחב. פרטים אלה עלולים להיות מסוכנים בפרט כשמצומצם המזון, ועל כן נדרש טיפול בהם.

באפריל 2024 גובש מסמך הבנות בין העירייה לרשות הטבע והגנים, המהווה המשך ישיר לפעולות הצדדים עד לאותו מועד ולהסכם שנחתם ביניהן, זאת על מנת שהמענה לציבור יהיה אפקטיבי ותוצאתי וימלאו את חובתן החוקית לשמור על שלום ובריאות הציבור, בטחון ורווחתו. התכנית מיועדת להמשיך ולתת מענה לארבעה עקרונות ממשק עיקריים:

- תברואה (סניטציה) – המשך ביצוע פעולות לצמצום מקורות מזון ומים, ביצוע סניטציה, מניעת מזון זמין וצמצום היקף האכלת חיות בר.
- המשך ביצוע עבודות לחסימת נתיבי חדירה לשכונות.
- המשך נקיטת הפעולות הנלוות לטיפול בחזירי בר סוררים אשר איבדו את תחושת הפחד מבני אדם תוך חיזוק הפעולות המשלימות לטיפול בחזירים סוררים.
- המשך קידום פעולות הסברה על מנת להפנים בציבור את הקשר הישיר בין מזון זמין ברחובות לבין נוכחות החזירים בעיר.

1. צמצום מקורות מזון וסניטציה

סניטציה כללי

במהלך השנים האחרונות תוגברה בהדרגה מערכת פינוי האשפה בשכונות העיר, במטרה לצמצם את המזון הזמין לחזירים וכללה את פעולות הבאות:

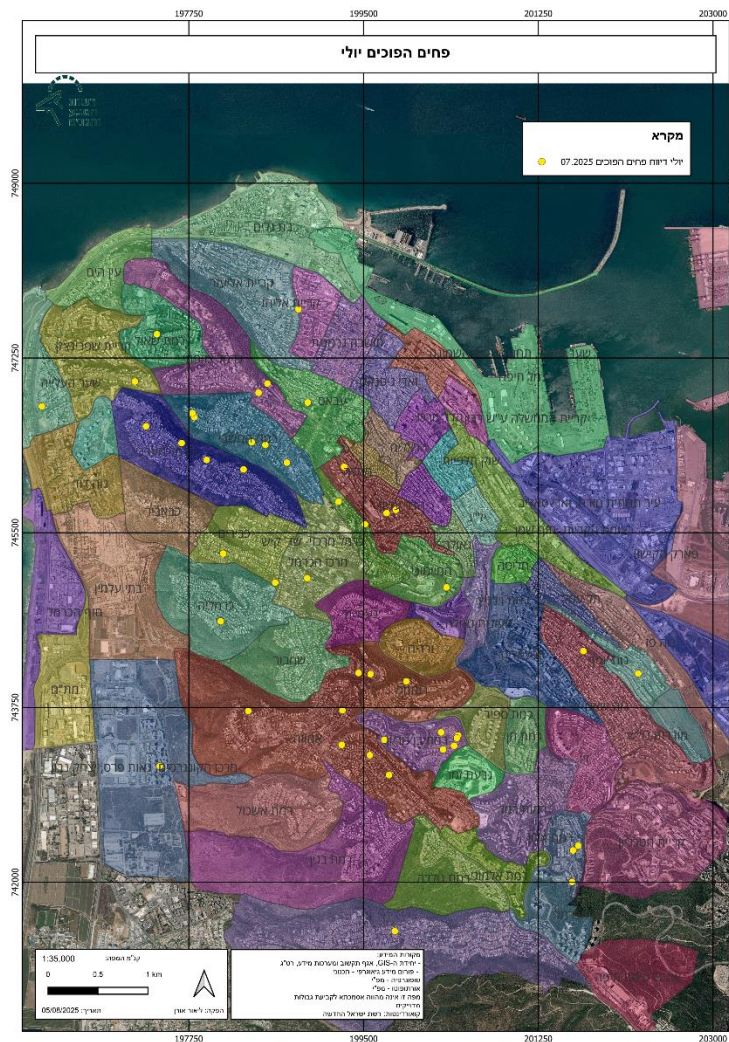
1. פינוי יומי של פחי אשפה וקיבוע פחי אשפה.
2. שילוב של פינוי אשפה בשעות הערב בחלק משכונות העיר, בכדי לצמצם מזון זמין לחזירים בשעות פעילותם.
3. ניקיון ערב של חלק מהגינות הציבוריות והפארקים.
4. טיפול במפגעי ביוב.

בשטח הטבעי היצע המזון דליל. הדבר מחזק את הנחת היסוד כי **עיקר** התזונה של חזירי בר בחיפה מגיע ממקור אנושי. מתוך כך עולה צורך בהמשך הטיפול לצמצום היקף המזון הזמין לצורך צמצום הקונפליקט עם אוכלוסיות חזירי הבר בעיר. לרוב במהלך שעות היום, מסתתרים החזירים בחורשים שבשולי השכונות, כאשר הכניסה לעיר לשיחור מזון מתרחשת בעיקר בערב ובלילה. בזמן האחרון, אנחנו עדים להופעה של פחות חזירים בשעות הלילה לעומת העבר. לעיתים ניכרת פעילות רבה יותר של חזירים בשעות יום לפנות ערב. מכאן שצמצום מזון זמין לקראת שעות הערב, צפוי להקטין את ההימשכות של החזירים לשכונות. כחלק מהמלצות אלה, משולבת פעילות פינוי פחים בשעות הצהריים ואח"צ בחלק מהשכונות בהתאם לתוכנית העבודה. פעילות זו בוצעה בחודש האחרון בחבל מערב העיר, חבל נו"ש, חבל כרמל, חבל הדר (בעיקר הדר עליון) וחבל רמות (2 סידורים) – סה"כ 6 סידורי פינוי בכל ערב.

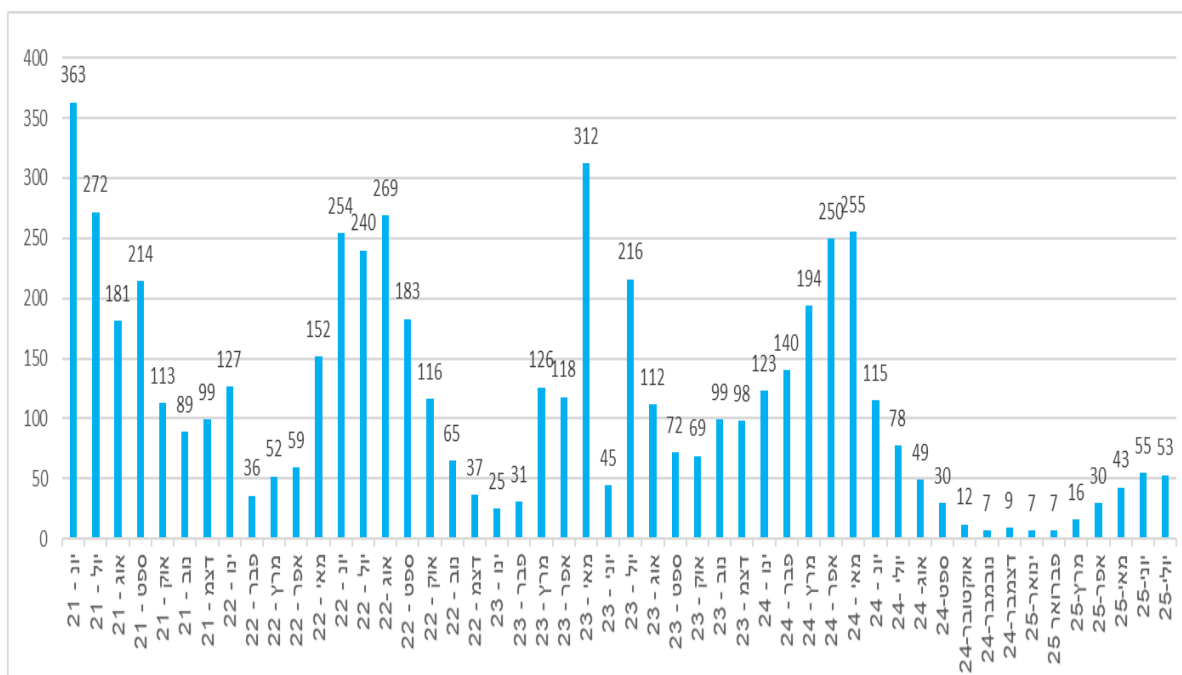
פחים הפוכים

בדיקה של השפעת ממשק הסניטציה על פעילות החזירים בשכונות, מבוצעת ע"י ריכוז מידע מהמוקד העירוני על כמות אירועי הפיכת פחים ע"י חזירים בשכונות חיפה. מידע זה מהווה אינדקס אובייקטיבי לעוצמת פעילות חזירי הבר שהופכים את הפחים במטרה להשיג מזון. בחודש יולי 2025 תועדו 53 אירועים של הפיכת פחים (איור 1, איור 2). זוהי ירידה קלה לעומת החודש הקודם, כאשר זהו החודש הראשון בה מתועדת ירידה בכמות הפחים ההפוכים מאז פברואר 2025. מדובר בהיקף נמוך בהשוואה לחודשי יולי בשנים הקודמות: יולי 2024 - 78 אירועים, יולי 2023 - 216 אירועים, יולי 2022 - 240 אירועים, יולי 2021 - 272 אירועים.

בבדיקת ההתפלגות המרחבית בין השכונות (איור 1, איור 3), עולה ששכונת רמת בן גוריון כבר חודש שני ברציפות היא השכונה בה אירעו הכי הרבה אירועי הפיכות פחים (8), והיא מהווה 15% מהפחים ההפוכים בחיפה בחודש יולי (~15%). בניגוד לשכונת רוממה, שבה כמות הפחים ההפוכים ירדה משמעותית, יש צורך לבחון המצב בשכונת רמת בן גוריון בכדי להבין את הסיבה לריכוז פעילות החזירים בה.

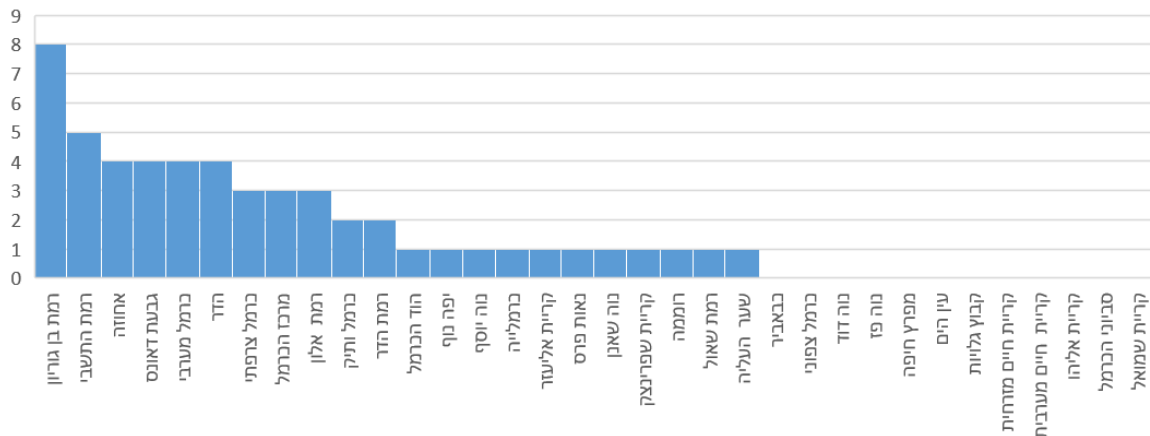

איור 1 – התפלגות מרחבית של אירועי הפיכת פחים בחודש יולי 2025.

איור 2 – התפלגות חודשית של מספר אירועי הפיכת פחים.

פחים הפוכים חודש יולי 25 לפי שכונות

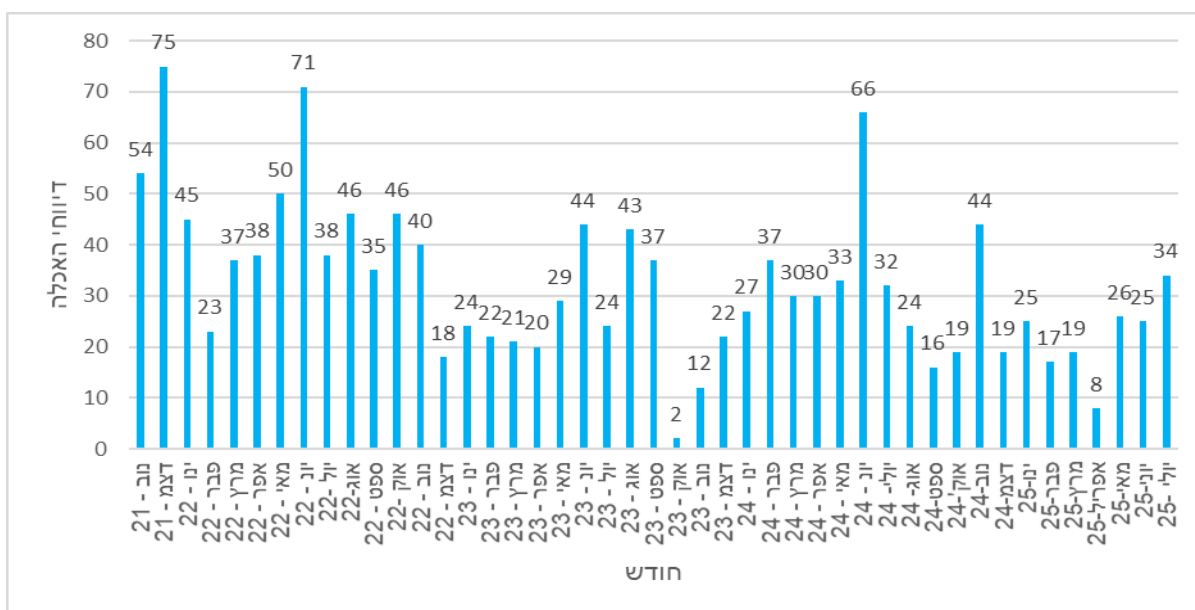

איור 3 – התפלגות אירועי הפיכת פחים לפי שכונה בחודש יולי 2025.

אכיפה והסברה

בשכונות מסוימות ברחבי העיר קיים מספר נרחב של מאכלי חזירים או חתולים שמואכלים באופן לא אחראי תוך זיהום המרחב הציבורי. הדבר גורם למשיכתן של חיות בר לתוך העיר בחיפושן אחר מזון. כחלק מההתמודדות לצמצום המזון הזמין לחזירים בשכונות, נמשך מאמץ מרוכז של הפיקוח העירוני לאכיפת ההנחיות לצורך צמצום היקף האכלת חזירים וצמצום האכלת חתולים שאיננה לפי הנחיות להאכלה נכונה של חתולי קהילה, בעזרת חוק עזר עירוני.

במהלך חודש יולי נרשמו 34 דיווחים במוקד על אנשים שביצעו האכלה מכוונת של בע"ח. מדובר בנתון הגבוה ביותר של 2025 (איור 4). מבחינת ההתפלגות המרחבית של הדיווחים, ניתן לראות שדיווחים רבים התקבלו מהשכונות הדרומיות והצפוניות של חיפה (איור 5).

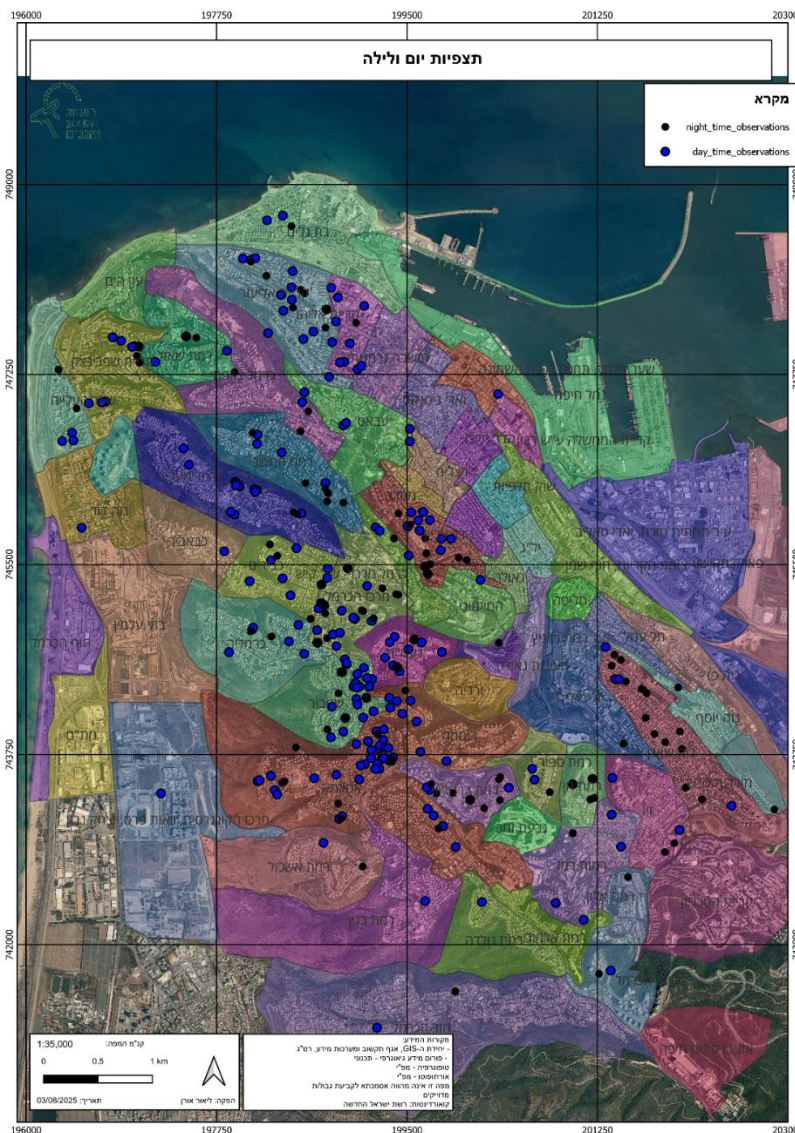
איור 4 – התפלגות חודשית של דיווחים למוקד על האכלה.

3. טיפול בפרטים סוררים

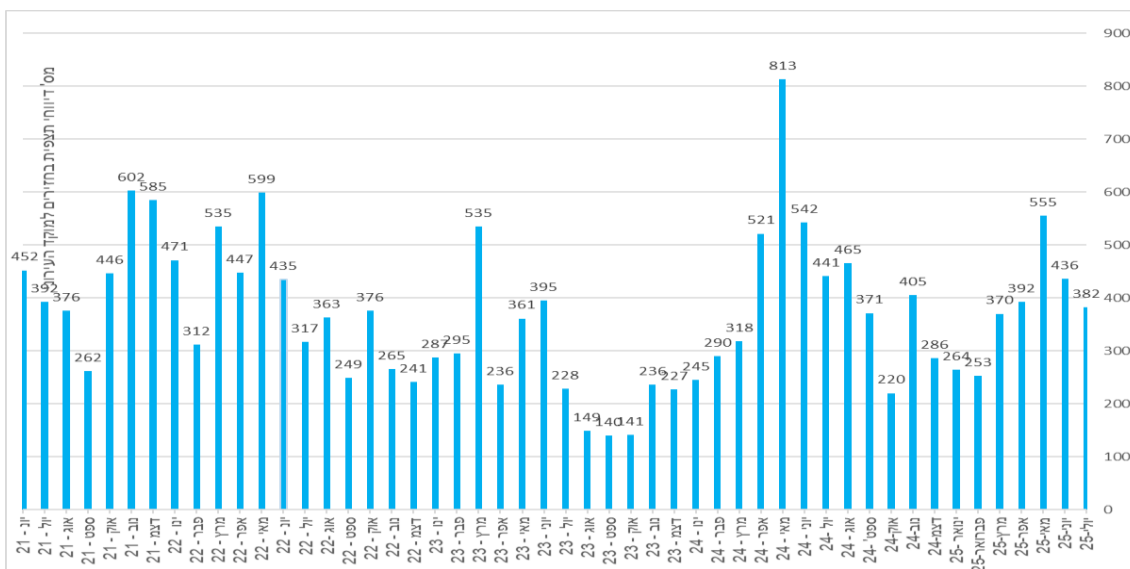
חזירים סוררים, הינם חזירים שאינם מגלים פחד וחשש מבני האדם, ומרגישים נוח להסתובב במחיצתם. במצב זה, הם אינם בורחים מאדם הנמצא בסמוך, אינם חוששים להשתכן בחצרות בתים ולשחר מזון בהם, חוצים כבישים בלי חשש (הדבר גורם לא אחת לפגיעות בגוף וברכוש), ואף עלולים לפעול בתוקפנות וכוחנות להשיג ולקחת את רצונם – מזון. בכך מהווים חזירים אלה סכנה מידית ומוחשית לשלום ובריאות הציבור. הטיפול בחזירים סוררים, נועד לצמצם הסיכון מהם לתושבי העיר.

תצפיות חזירי בר

דיווחים על חזירי בר בשכונות העיר מגיעים באופן שוטף למוקד העירוני ובדיווחים ישירים לממונה על חיות הבר בעירייה ולפקח רט"ג. בחינה של היקף הדיווחים מראה שבמהלך יולי 2025 הגיעו למוקד העירוני 382 דיווחים על חזירי בר, ירידה של כ-12% בתצפיות מחודש שעבר. (איורים 8-9). השוואה לחודש יולי משנה שעברה, מצביעה על ירידה של כ-13%, והיקף דומה בשנים שקדמו. מתוך הדיווחים שהתקבלו, 21 היו קריאות לפיקוח העירוני לבקשת עזרה להתמודדות עם חזיר בר, בעוד שאר הקריאות כללו דיווח על תצפית של חזירים. 255 מהתצפיות התקבלו במהלך היום ואילו 127 התקבלו בשעות הלילה. בחינה פרטנית של היקף הדיווחים לפי שכונות בחודש יולי 2025 מראה שהיקף התצפיות הגדול ביותר היה בשכונות אחוזה (88). מצב זה חוזר על עצמו מזה חמישה חודשים ברציפות. מנגד, היקף הפיכות הפחים ירד באופן ניכר בשכונה. מידע זה מעיד על נוכחות חזירים בשכונה מחד, עם היקף הפיכת פחים מוגבל. מאידך היקף דיווחים גבוה מצביע על מודעות רבה של התושבים לנוכחות הלא רצויה של חזירים בשכונה.

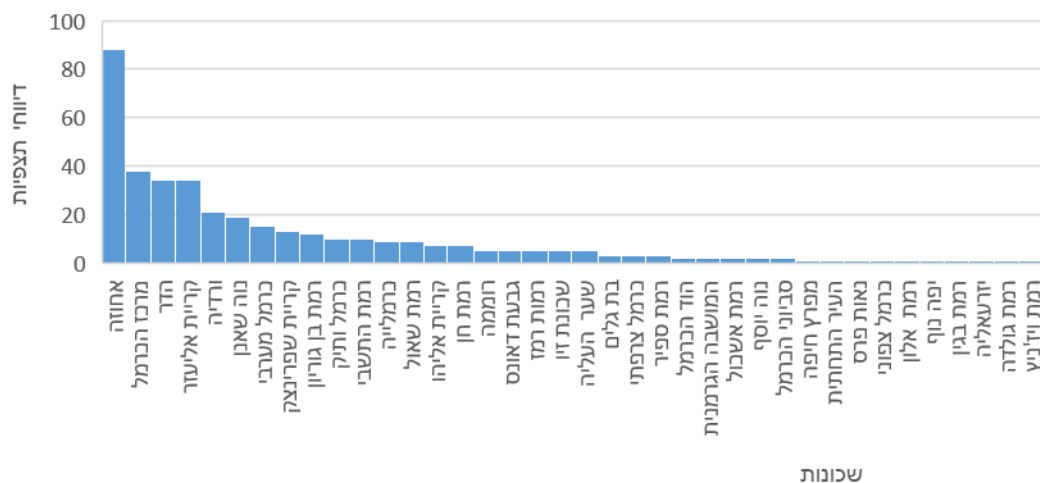

איור 8 – התפלגות מרחבית של דיווחים על חזירי בר במוקד העירוני בחודש יולי 2025. בכחול תצפיות בין השעות שש בבוקר עד שבע בערב. בשחור שבע בערב עד חמש לפנות בוקר.

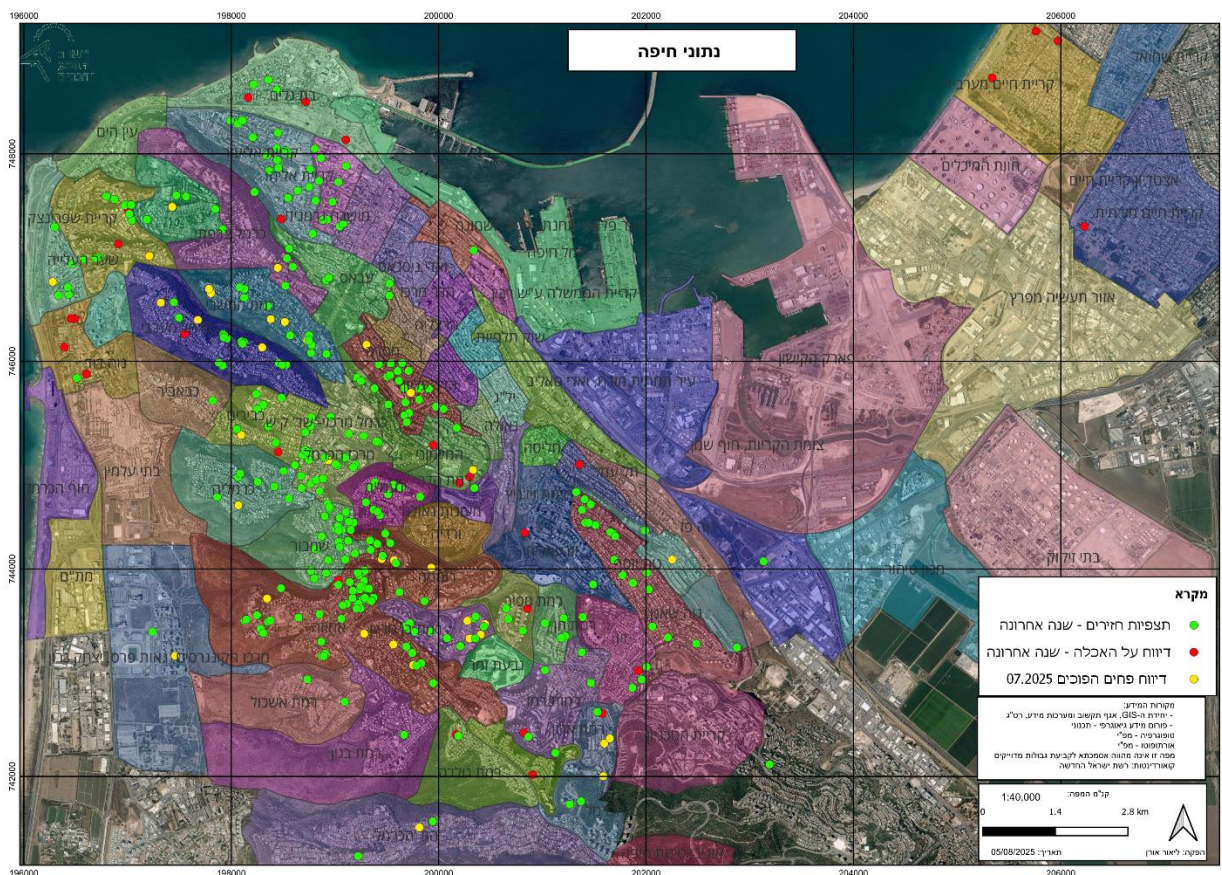
איור 9 – התפלגות חודשית של דיווחים על חזירי בר במוקד העירוני.

דיווחי חזירים לפי שכונות 2025

איור 10 – התפלגות דיווחים על חזירי בר למוקד העירוני לפי שכונות בחודש יולי 2025.

התפלגות משולבת של מיקום התצפיות בחזירים, דיווחים על האכלה, ומיקום אירועי הפיכת פחים (איור 11), מצביעה על פעילות מתועדת רבה בתחום השכונות במרכז הכרמל כמו אחוזה, שמבור, הדר עליון, והשכונות הצפוניות: קריית אליעזר, קריית אליהו והמושב הגרמני.

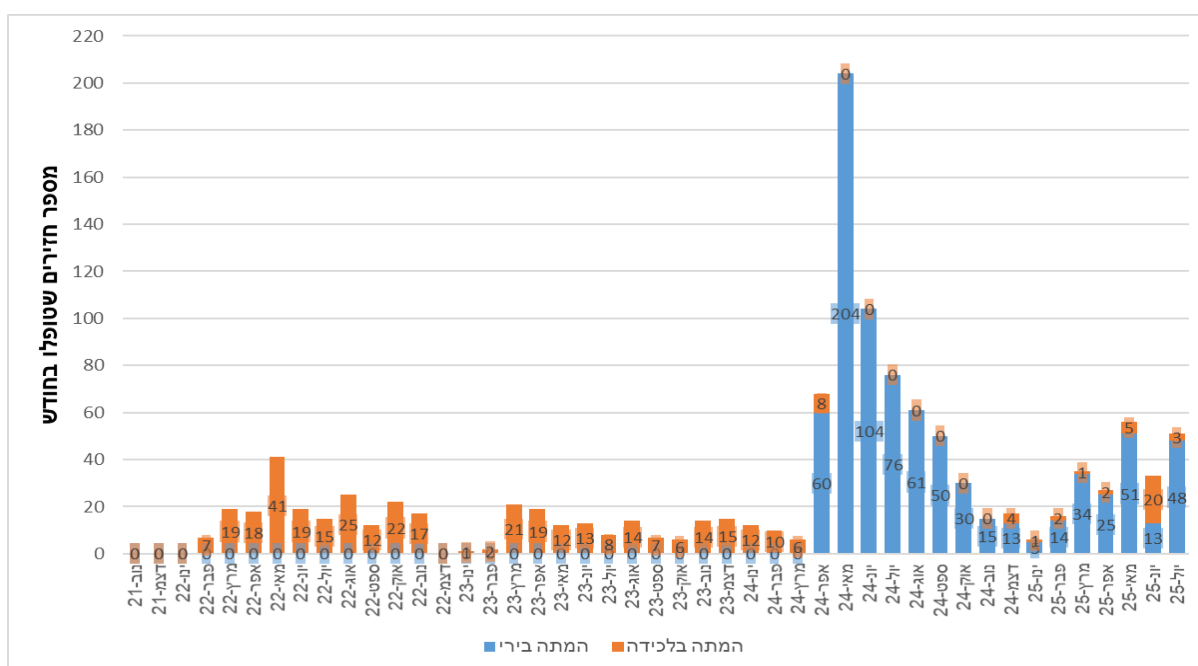

איור 11 – התפלגות מרחבית משולבת של תצפיות בחזירי בר, דיווחים על האכלה ופיזור פחים הפוכים לחודש יוני 2025.

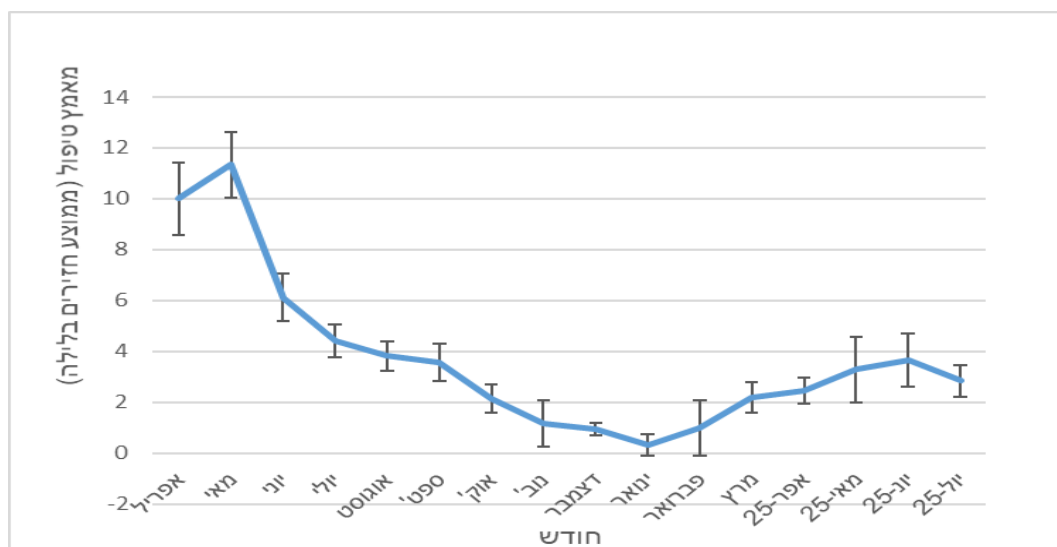
טיפול בפרטים סוררים

פרטים סוררים הם פרטים אשר איבדו את החשש מבני אדם וכתוצאה מכך מהווים סיכון לתושבי העיר (פירוט מתואר לעיל). כתוצאה מאובדן החשש של חזירים אלה, אנו נאלצים להוציאם משכונות העיר בכדי לצמצם את הסיכון מהם. עקרונות הפעולה בחזירים סוררים כוללים: איפיון שכונות בהן עיקר ריכוז הקונפליקט, איתור חזירי בר סוררים, וביצוע טיפול ממוקד להוצאתם תחת היתר. טיפול זה כלל המתה לאחר לכידה, או המתה בירי של חזירים סוררים.

במהלך חודש יולי 2025 טופלו 51 חזירי בר סוררים ב-18 ימי פעילות (איור 12), הדבר מתבטא גם בירידה בהיקף הטיפול ללילה (איור 13). השוואה לחודש יולי בשנה קודמת (76), מצביע על ירידה בהיקף ההמתה. זהו החודש הראשון מאז ינואר שנצפתה מגמת ירידה במאמץ הטיפול בחזירים סוררים.

איור 12 – התפלגות חודשית של טיפול בחזירים סוררים.

איור 13- התפלגות מאמץ טיפול בחזירים.

סיכום

תמונת המצב החודשית מצביעה על המגמות הבאות :

- סניטציה – מתבצעת פעילות מוגברת של פינוי פסולת משעות הצהריים ואילך במספר שכונות. לממשק זה השפעה ישירה על הירידה בפעילות החזירים, והיא בעלת השפעה ארוכת טווח. הדבר משתקף באופן משמעותי בהיקף אירועי הפיכת פחים בעיר, שמבטא ירידה משמעותית בעוצמת הקונפליקט לאורך הפרויקט. עם זאת, בחודשים האחרונים ניכרת מגמת עליה מסויימת. ניתן לשייכה לעונת רביה, אולם הדבר מחדד את הצורך בחיזוק פעולות משלימות.
- איתור מפגעי ביוב – מקודם טיפול מהיר בכדי לצמצם מצב שהם יהוו מקור משיכה לחזירים.
- עונתיות – בחודש יולי ניכרה ירידה קלה מאוד בכל הנפרמטרים, בהן פחים הפכים, בתצפיות ובמאמץ הטיפול. ירידה זו הייתה צפויה עקב סוף עונת גידול הצאצאים. נדרשת המשך פעילות רציפה של הממשק באופן דומה בכדי לצמצם את העלייה בקונפליקט.
- שכונות - מוקד מרכזי של דיווחים נמצא במרכז הכרמל בשכונות אחוזה ושמבור, בשכונות הצפוניות של העיר: קריית אליעזר, המושבה הגרמנית, קריית אליהו. העובדה שמתועדת האכלה נרחבת ברחובות קריית אליעזר, ובשכונות רכס הכרמל וכתוצאה ישירה ניכר היקף דיווחי תצפיות גבוה במקום, מצביעה על הצורך בחיזוק פעילות לצמצום/עצירת התופעה, בעזרת שילוב חיזוק הסברה ואכיפה בשכונה. הדבר חיוני בכדי לצמצם הימשכות החזירים לשכונה זו ולשכונות הסמוכות לה.

המגמה המתוארת, מרמזת על ירידה בהיקף הקונפליקט בעיר חיפה בשנה החולפת, אולם הירידה נעצרה. הדבר מחדד את הצורך להמשיך ולפעול בכלל תחומי הממשק, תוך הרחבת פעילות למניעת/צמצום האכלה שאיננה בהנחיות "האכלה באחריות" ברחובות העיר, מאחר ומדובר באחד הגורמים המרכזיים שמייצרים עודפי מזון בתחומי השכונות – דבר שמושך אליהן את החזירים.

בברכה,

עמית דולב, אוהד דורפמן, דוד לוריא וליאור אורן

14/07/2025

פרויקט לצמצום קונפליקט עם חזירי הבר בחיפה – סיכום חודש יוני 2025

פרויקט משותף של עיריית חיפה ורטי"ג לצמצום הקונפליקט עם אוכלוסיית חזירי הבר בחיפה, החל במהלך חודש נובמבר 2021. דוח זה מהווה סיכום הפעילויות ותוצאותיהן מחודש יוני 2025. סיכום השנים הקודמות (2022-2023), פורסם בנפרד ומצוי באינטרנט. הסברים כללים לפרויקט שתוארו בדוחות הקודמים הושארו בדוח זה בכדי שהמידע יהיה שלם והדוח יעמוד בפני עצמו. דוח שנתי שמסכם את שנת 2024, נמצא בהכנה ויופץ לאחר השלמתו. במהלך חודש יוני היה מבצע "עם כלביא" שבמהלכו הופסקה פעילות הפרוייקט בתחומים רבים.

מבוא כללי

תכנית הפעילות לצמצום קונפליקט עם חזירי בר בחיפה מתבססת על העקרונות הבאים:

1. צמצום מקורות מזון ומים – ביצוע סניטציה ומניעת מזון זמין, עצירת האכלה מכוונת של חיות בר בדגש חזירים (דרבנים, שפני סלע, תנים ועוד), קיבוע פחים, **ריקון פחים בשעות ערב**, טיפול בדליפות ביוב, שיתוף ציבור והסברה. פעילות מרכזית זו, נועדה לצמצם את האינטרס של החזירים להיכנס לשכונות בכדי להשיג מזון.

2. חסימת נתיבי חדירה לשכונות – בגלל הטופוגרפיה ומבנה השכונות, יש נתיבי חדירה מוגדרים של חזירים. גידור וחסימה של נתיבי הכניסה נועד למנוע כניסת חזירים לשכונות בחיפושם אחר מזון.

3. טיפול בפרטים סוררים – ישנם פרטים מקרב החזירים שהורגלו למצוא מזונם בשכונות ואיבדו החשש מבני אדם ומהווים סכנה מיידית ומוחשית לשלום, בטחון ובריאות הציבור הרחב. פרטים אלה עלולים להיות מסוכנים בפרט כשמצומצם המזון, ועל כן נדרש טיפול בהם.

באפריל 2024 גובש מסמך הבנות בין העירייה לרשות הטבע והגנים, המהווה המשך ישיר לפעולות הצדדים עד לאותו מועד ולהסכם שנחתם ביניהן, זאת על מנת שהמענה לציבור יהיה אפקטיבי ותוצאתי וימלאו את חובתן החוקית לשמור על שלום ובריאות הציבור, בטחון ורווחתו. התכנית מיועדת להמשיך ולתת מענה לארבעה עקרונות ממשק עיקריים:

- תברואה (סניטציה) – המשך ביצוע פעולות לצמצום מקורות מזון ומים, ביצוע סניטציה, מניעת מזון זמין וצמצום היקף האכלת חיות בר.
- המשך ביצוע עבודות לחסימת נתיבי חדירה לשכונות.
- המשך נקיטת הפעולות הנלוות לטיפול בחזירי בר סוררים אשר איבדו את תחושת הפחד מבני אדם תוך חיזוק הפעולות המשלימות לטיפול בחזירים סוררים.
- המשך קידום פעולות הסברה על מנת להפנים בציבור את הקשר הישיר בין מזון זמין ברחובות לבין נוכחות החזירים בעיר.

1. צמצום מקורות מזון וסניטציה

סניטציה כללי

במהלך השנים האחרונות תוגברה בהדרגה מערכת פינוי האשפה בשכונות העיר, במטרה לצמצם את המזון הזמין לחזירים וכללה את פעולות הבאות:

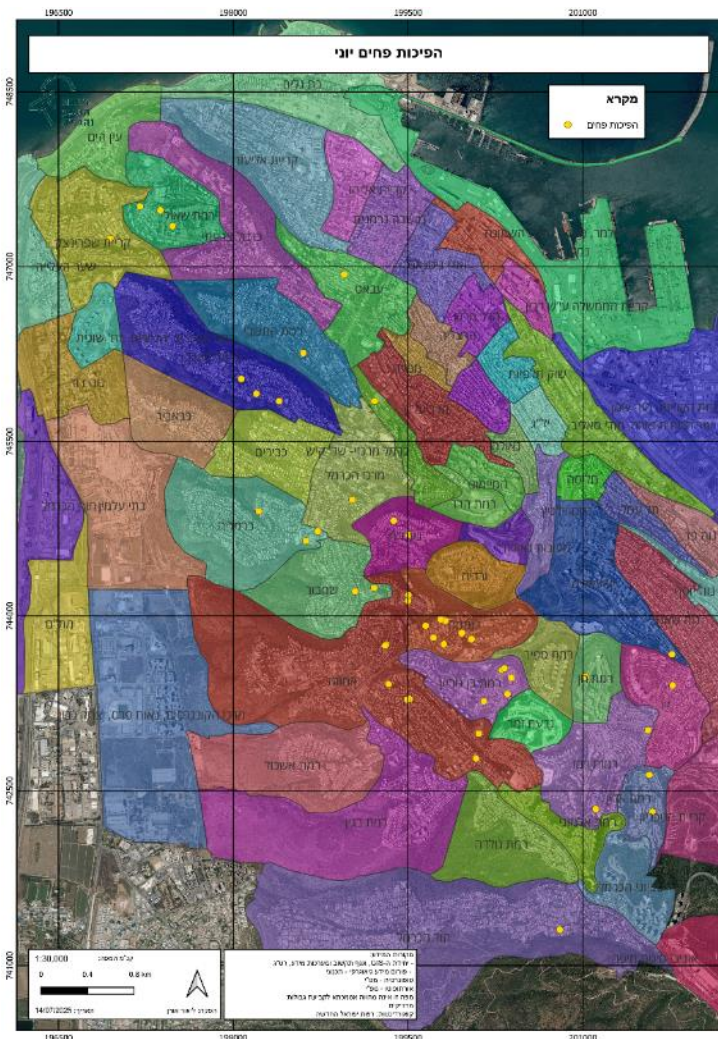
5. פינוי יומי של פחי אשפה וקיבוע פחי אשפה.
6. שילוב של פינוי אשפה בשעות הערב בחלק משכונות העיר, בכדי לצמצם מזון זמין לחזירים בשעות פעילותם.
7. ניקיון ערב של חלק מהגינות הציבוריות והפארקים.
8. טיפול במפגעי ביוב.

בשטח הטבעי היצע המזון דליל. הדבר מחזק את הנחת היסוד כי **עיקר** התזונה של חזירי בר בחיפה מגיע ממקור אנושי. מתוך כך עולה צורך בהמשך הטיפול לצמצום היקף המזון הזמין לצורך צמצום הקונפליקט עם אוכלוסיות חזירי הבר בעיר. לרוב במהלך שעות היום, מסתתרים החזירים בחורשים שבשולי השכונות, כאשר הכניסה לעיר לשיחור מזון מתרחשת בעיקר בערב ובלילה. בזמן האחרון, אנחנו עדים להופעה של פחות חזירים בשעות הלילה לעומת העבר. לעיתים ניכרת פעילות רבה יותר של חזירים בשעות יום לפנות ערב. מכאן שצמצום מזון זמין לקראת שעות הערב, צפוי להקטין את ההימשכות של החזירים לשכונות. כחלק מהמלצות אלה, משולבת פעילות פינוי פחים בשעות הצהריים ואח"צ בחלק מהשכונות בהתאם לתוכנית העבודה. פעילות זו בוצעה בחודש האחרון בחבל מערב העיר, חבל נו"ש, חבל כרמל, חבל הדר (בעיקר הדר עליון) וחבל רמות (2 סידורים) – סה"כ 6 סידורי פינוי בכל ערב.

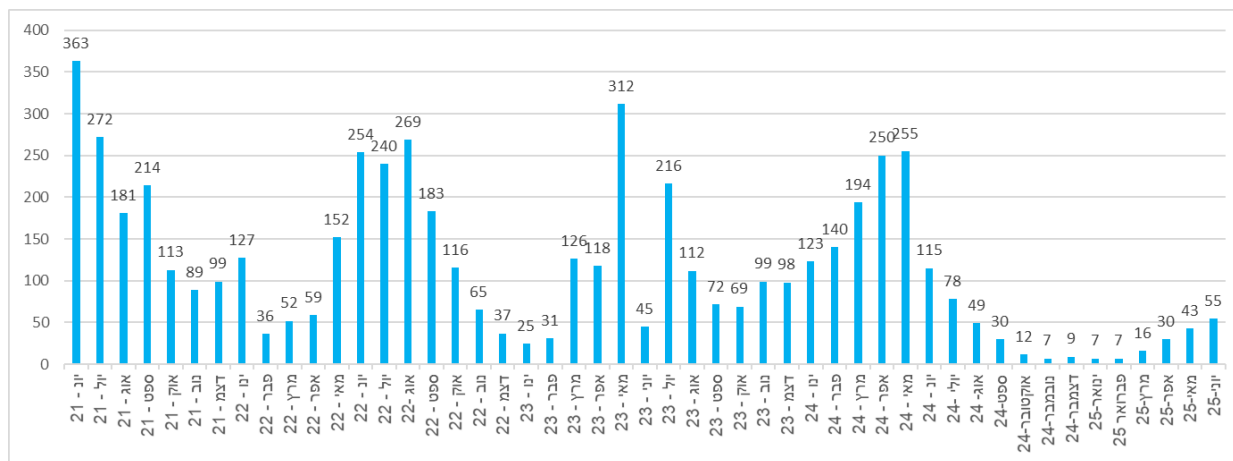
פחים הפוכים

בדיקה של השפעת ממשק הסניטציה על פעילות החזירים בשכונות, מבוצעת ע"י ריכוז מידע מהמוקד העירוני על כמות אירועי הפיכת פחים ע"י חזירים בשכונות חיפה. מידע זה מהווה אינדקס אובייקטיבי לעוצמת פעילות חזירי הבר שהופכים את הפחים במטרה להשיג מזון. בחודש יוני 2025 תועדו 55 אירועים של הפיכת פחים (איור 2). זוהי עלייה לעומת החודש הקודם, אך עדיין מדובר בהיקף נמוך מאוד בהשוואה לחודשי יוני בשנים הקודמות, למעט יוני 2023: יוני 2024 - 115 אירועים, יוני 2023 - 45 אירועים, יוני 2022 - 254 אירועים, ויוני 21 - 363 אירועים.

בבדיקת ההתפלגות המרחבית בין השכונות (איור 1, איור 3), עולה ששכונת רוממה ורמת בן גוריון היו השכונות בה אירעו הכי הרבה אירועי הפיכות פחים (8 בכל אחת), והן מהוות כמעט שליש מהפחים ההפוכים בחיפה בחודש יוני (~30%). שכונות אלו לא היו שכונות בהן התרחשו מספר רב של אירועי הפיכות פחים בחודשים הקודמים, ונראה שמתפתחת מגמה של פעילות חזירים נרחבת בהן.

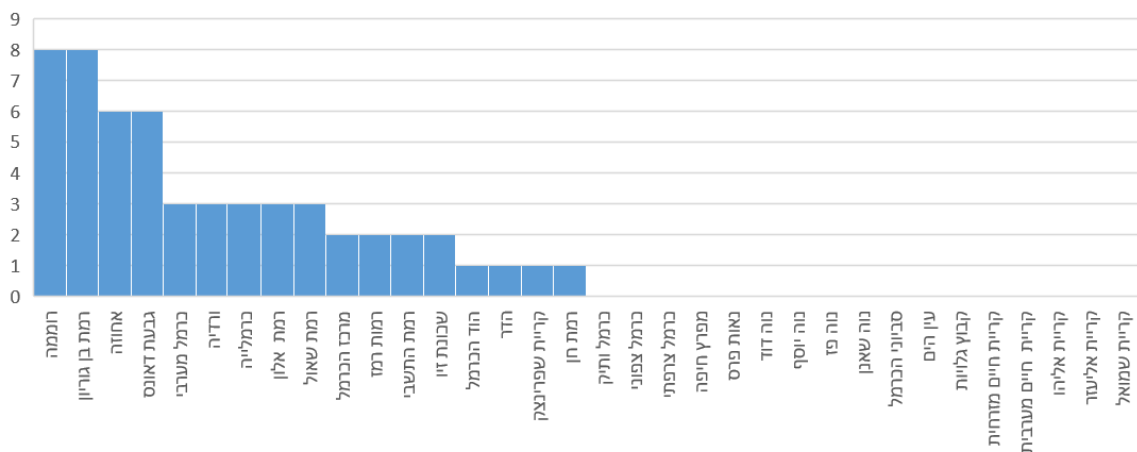

איור 1 – התפלגות מרחבית של אירועי הפיכת פחים בחודש יוני 2025.

איור 2 – התפלגות חודשית של מספר אירועי הפיכת פחים.

פחים הפוכים חודש יוני 25 לפי שכונות

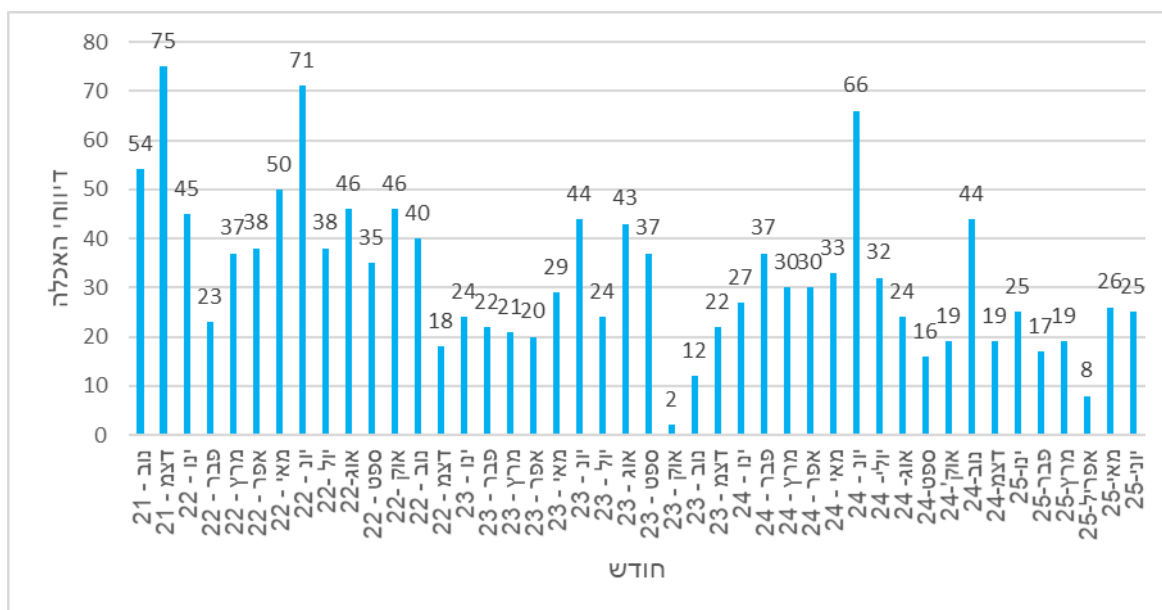

איור 3 – התפלגות אירועי הפיכת פחים לפי שכונה בחודש יוני 2025.

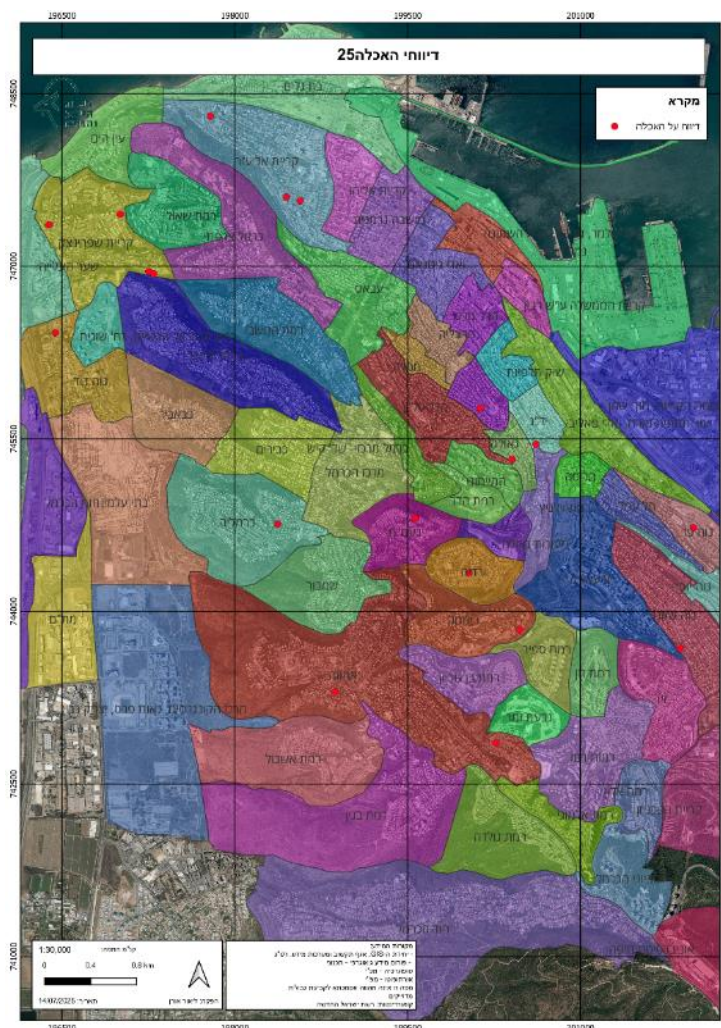
אכיפה והסברה

בשכונות מסוימות ברחבי העיר קיים מספר נרחב של מאכלי חזירים או חתולים שמואכלים באופן לא אחראי תוך זיהום המרחב הציבורי. הדבר גורם למשיכתן של חיות בר לתוך העיר בחיפושן אחר מזון. כחלק מההתמודדות לצמצום המזון הזמין לחזירים בשכונות, נמשך מאמץ מרוכז של הפיקוח העירוני לאכיפת ההנחיות לצורך צמצום היקף האכלת חזירים וצמצום האכלת חתולים שאיננה לפי הנחיות להאכלה נכונה של חתולי קהילה, בעזרת חוק עזר עירוני.

במהלך חודש יוני נרשמו 25 דיווחים במוקד על אנשים שביצעו האכלה מכוונת של בע"ח. מדובר בנתון כמעט זהה לחודש שעבר, והיקף דומה אך מעט גבוה מהחודשים שקדמו מראשית השנה (איור 4). מבחינת ההתפלגות המרחבית של הדיווחים, ניתן לראות שדיווחים רבים התקבלו מהשכונות הצפוניות של חיפה שם (איור 5).

איור 4 – התפלגות חודשית של דיווחים למוקד על האכלה.

איור 5 – התפלגות מרחבית של דיווחי האכלה שנרשמו בחודש מאי 2025.

ניכר, שלמרות המאמצים הנרחבים לצמצם את פעילות האכלת חזירים ברחבי העיר בעזרת אכיפה, יש עדיין תושבים שתורמים למשיכת חזירי הבר ע"י האכלה מכוונת.

2. חסימת דרכי הגישה לשכונות

חסימת נתיבי הכניסה של חזירים לשכונות, חשובה כחלק ממכלול כלי הממשק לצמצום הקונפליקט של כניסת חזירים לשכונות. בתוכנית זו נכללו בעיקר שכונות בדרום-מערב חיפה, הגובלות בפארק הכרמל (כגון הוד כרמל, רמת גולדה, רמת בגין וחלק הדרומי של רמת אשכול). יישום הממשק בוצע בסוף שנת 2021 (איור 6, מקטעים בצהוב) וכלל הקמה של 21 מקטעי גדר קשיחה ושערים להולכי רגל ולרכב תפעולי, שנדרשים להישאר סגורים בכל עת שאינם בשימוש. במקומות בהם התגלו פרצות, החלה העירייה לקדם חיזוק מתאים. החל מקיץ 2024 הותקנו מעקות גידור בשכונת דניה ובמספר רחובות: שארית הפליטה, רענן, יגאל אלון, תענך, שכטר, בית לחם, רב בר הי דוד, דרך יד לבנים, השונית, דרך היס, שושנת הכרמל, אידר, גרינברג, גרינבאום, קמילה, סימנס, אסתר רבין, אברהם

סכין, אמיל זולא, אסתר המלכה, לאון בלום ותאשור, וגדר בקצה המערבי של נחל לוטם.
פעילות התקנת הגדרות נמשכת במיקומים נבחרים לחסימת נתיבי חדירה.

3. טיפול בפרטים סוררים

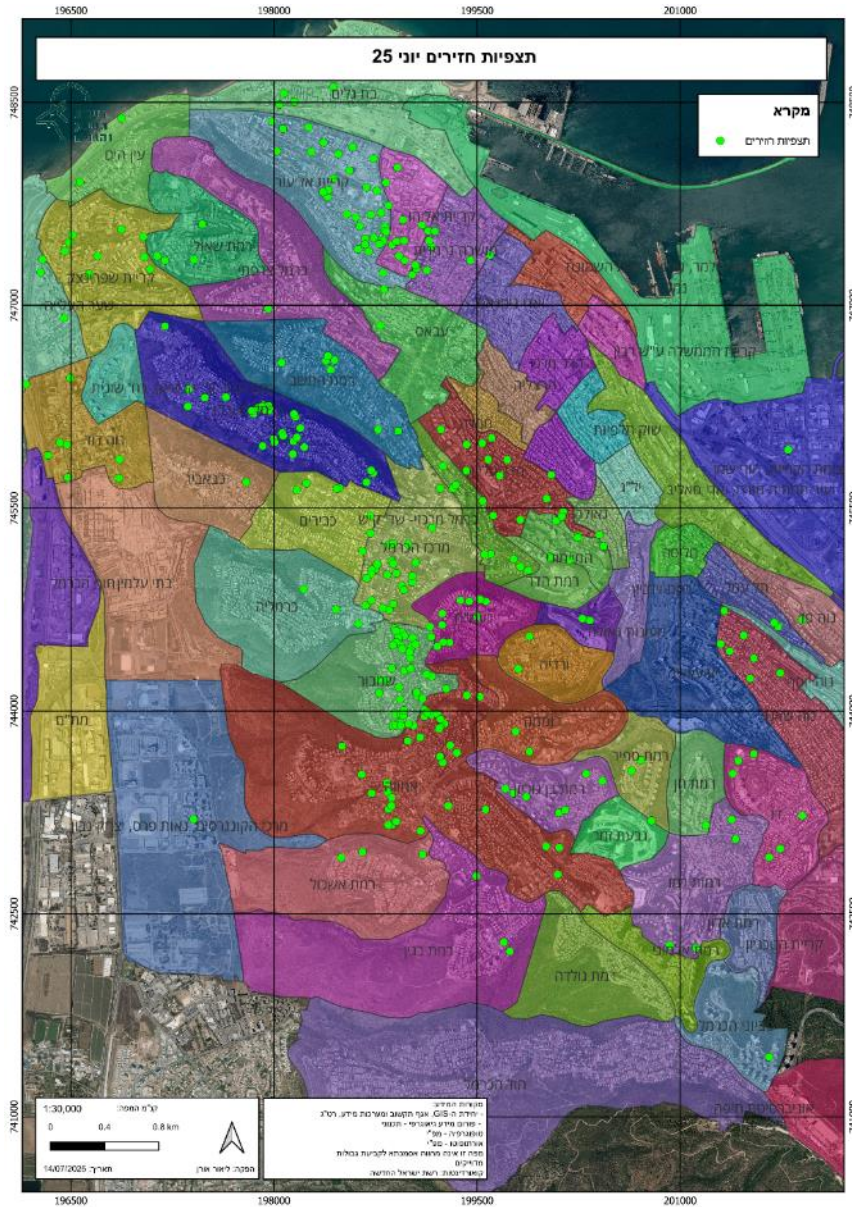
חזירים סוררים, הינם חזירים שאינם מגלים פחד וחשש מבני האדם, ומרגישים נוח להסתובב במחיצתם. במצב זה, הם אינם בורחים מאדם הנמצא בסמוך, אינם חוששים להשתכן בחצרות בתים ולשחר מזון בהם, חוצים כבישים בלי חשש (הדבר גורם לא אחת לפגיעות בגוף וברכוש), ואף עלולים לפעול בתוקפנות וכוחנות להשיג ולקחת את רצונם – מזון. בכך מהווים חזירים אלה סכנה מידית ומוחשית לשלום ובריאות הציבור. הטיפול בחזירים סוררים, נועד לצמצם הסיכון מהם לתושבי העיר.

תצפיות חזירי בר

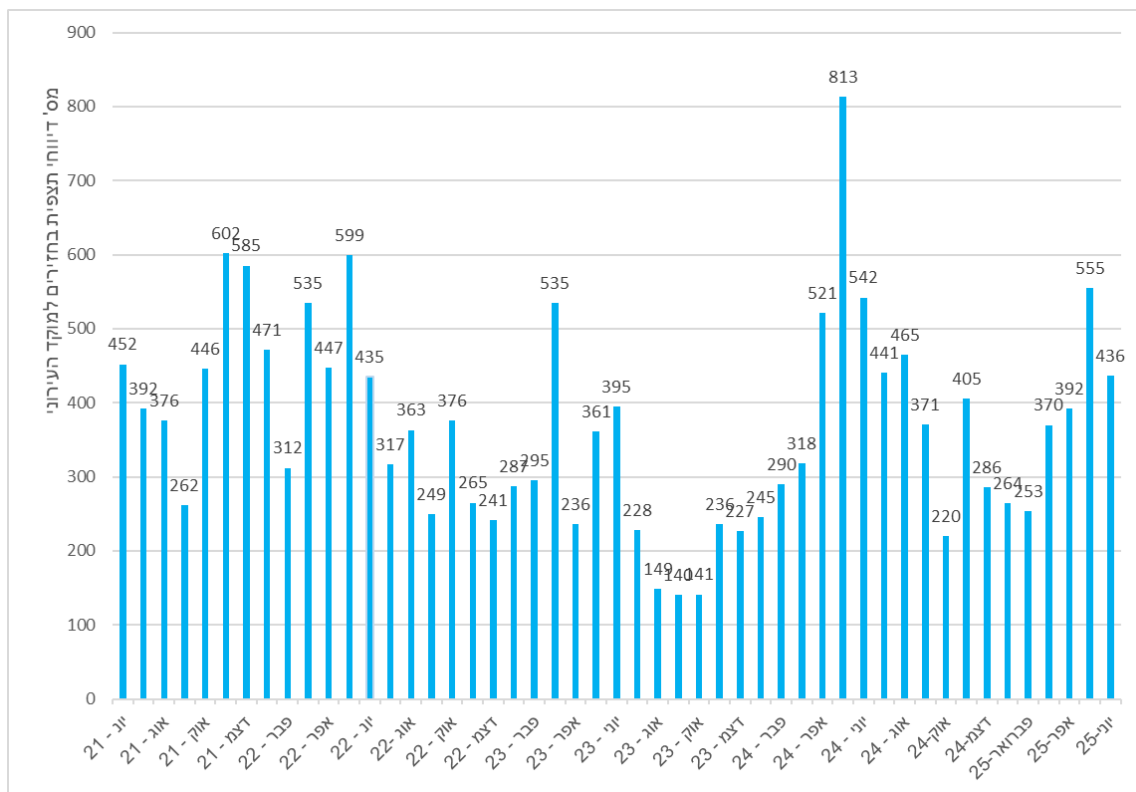
דיווחים על חזירי בר בשכונות העיר מגיעים באופן שוטף למוקד העירוני ובדיווחים ישירים לממונה על חיות הבר בעירייה ולפקח רט"ג. בחינה של היקף הדיווחים מראה שבמהלך יוני 2025 הגיעו למוקד העירוני 436 דיווחים על חזירי בר, שזה היקף נרחב (איורים 8-9). השוואה לחודשי יוני בשנים קודמות מראה שמדובר בחודש בו תועדו נתוני תצפיות גבוהים בכל השנים של הפרויקט, כאשר לא ניכר שינוי בשנה זו לעומת הקודמות. מתוך 436 הדיווחים שהתקבלו, 38 היו קריאות לפיקוח העירוני לבקשת עזרה להתמודדות עם חזיר בר, בעוד שאר הקריאות כללו דיווח על תצפית של חזירים.

בחינה פרטנית של היקף הדיווחים לפי שכונות בחודש יוני 2025 מראה שהיקף התצפיות הגדול ביותר היה בשכונות אחוזה (91), חודש שני ברציפות, ומסתמן שיש כאן מגמה שמצריכה טיפול משמעותי.

התפלגות משולבת של מיקום התצפיות בחזירים, דיווחים על האכלה, ומיקום אירועי הפיכת פחים (איור 11), מצביעה על פעילות רבה מתועדת בתחום השכונות: אחוזה, שמבור, קריית אליעזר, קריית אליהו והמושבה הגרמנית. חשוב לציין כי רוב התצפיות והדיווחים היו בשעות הבוקר ועד שעות הערב.

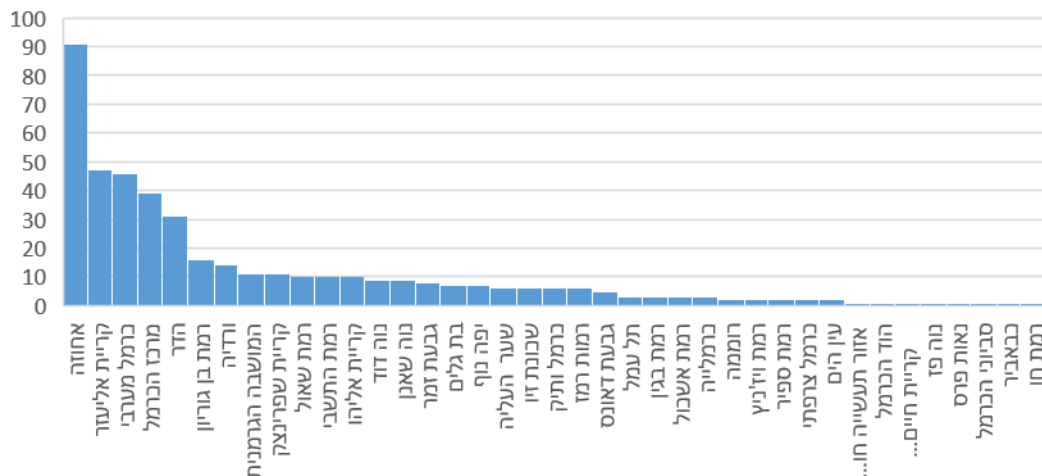

איור 8 – התפלגות מרחבית של דיווחים על חזירי בר במוקד העירוני בחודש יוני 2025.

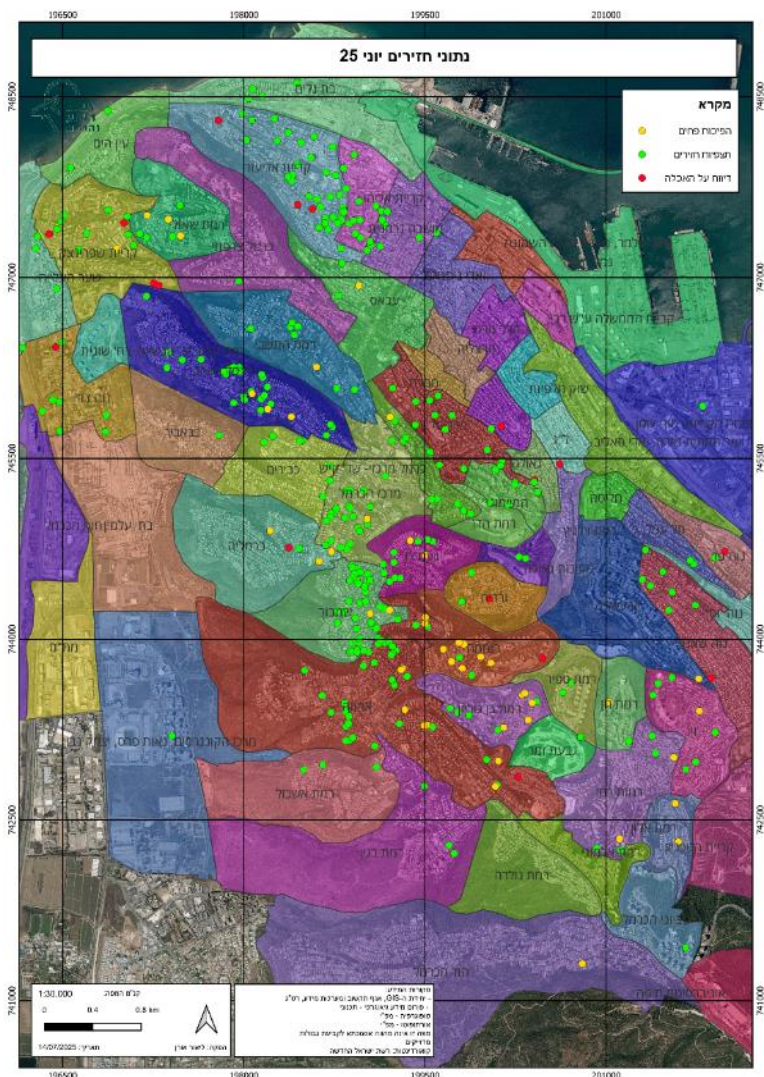

איור 9 – התפלגות חודשית של דיווחים על חזירי בר במוקד העירוני.

דיווחי חזירים לפי שכונות יוני 2025

איור 10 – התפלגות דיווחים על חזירי בר למוקד העירוני לפי שכונות בחודש יוני 2025.

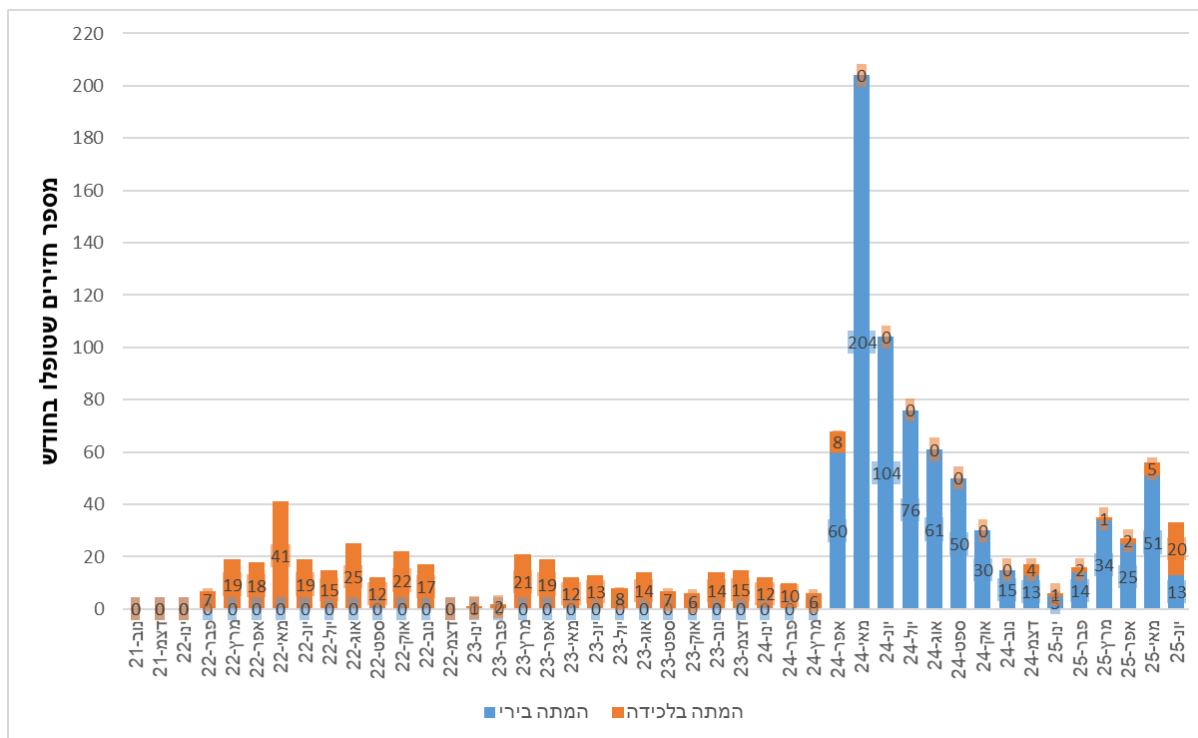

איור 11 – התפלגות מרחבית משולבת של תצפיות בחזירי בר, דיווחים על האכלה ופיזור פחים הפוכים לחודש יוני 2025.

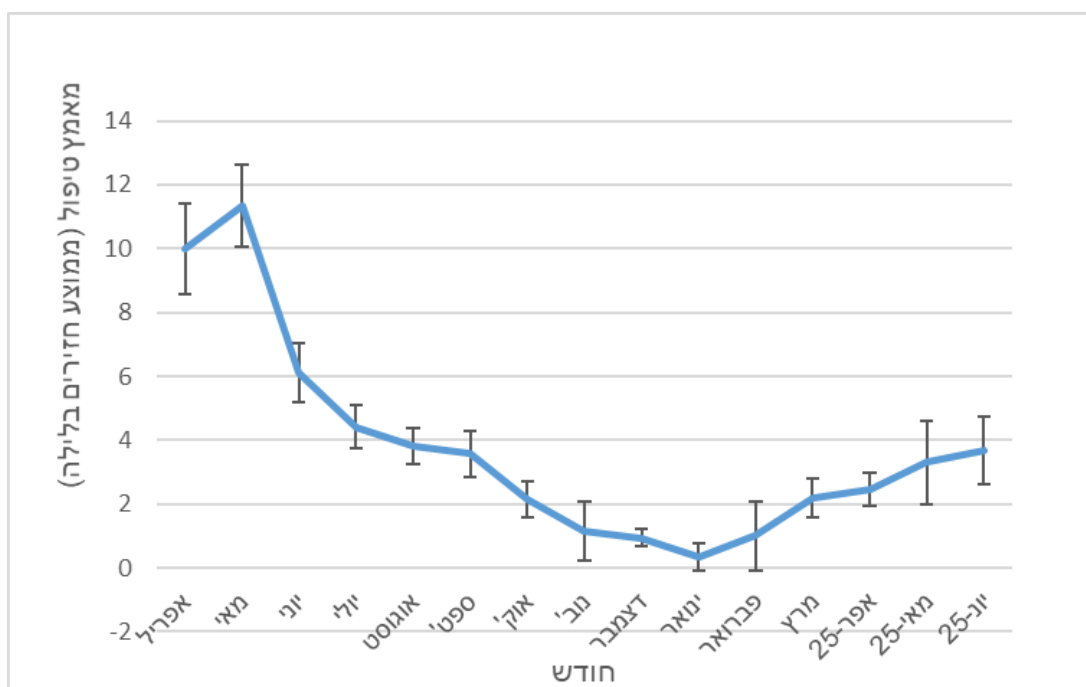
טיפול בפרטים סוררים

פרטים סוררים הם פרטים אשר איבדו את החשש מבני אדם וכתוצאה מכך מהווים סיכון לתושבי העיר (פירוט מתואר לעיל). כתוצאה מאובדן החשש של חזירים אלה, אנו נאלצים להוציאם משכונות העיר בכדי לצמצם את הסיכון מהם. עקרונות הפעולה בחזירים סוררים כוללים: איפיון שכונות בהן עיקר ריכוז הקונפליקט, איתור חזירי בר סוררים, וביצוע טיפול ממוקד להוצאתם תחת היתר. טיפול זה כלל המתה לאחר לכידה, או המתה בירי של חזירים סוררים.

במהלך חודש יוני 2025 טופלו 33 חזירי בר סוררים ב-9 ימי פעילות (איור 12), הדבר מתבטא גם בעלייה בהיקף הטיפול ללילה (איור 13). השוואה לחודש יוני בשנה קודמת (104), מצביע על ירידה משמעותית בהיקף ההמתה. חשוב לציין שבמהלך החודש הזה כמות ימי הפעילות החודשית פחתה עקב מבצע "עם כלביא".

איור 12 – התפלגות חודשית של טיפול בחזירים סוררים.

איור 13- התפלגות מאמץ טיפול בחזירים.

סיכום

תמונת המצב החודשית מצביעה על המגמות הבאות:

- סניטציה – מתבצעת פעילות מוגברת של פינוי פסולת משעות הצהריים ואילך במספר שכונות. לממשק זה השפעה ישירה על הירידה בפעילות החזירים, והיא בעלת השפעה ארוכת טווח. הדבר משתקף באופן משמעותי בהיקף אירועי הפיכת פחים בעיר, שמבטא ירידה משמעותית בעוצמת הקונפליקט לאורך הפרויקט. עם זאת, בחודשים האחרונים ניכרת מגמת עליה מסויימת. ניתן לשייכה לעונת רבייה, אולם הדבר מחדד את הצורך בחיזוק פעולות משלימות.
- איתור מפגעי ביוב – מקודם טיפול מהיר בכדי לצמצם מצב שהם יהוו מקור משיכה לחזירים.
- עונתיות – בחודש יוני אנו מתחלים לראות ירידה בתצפיות, שהייתה צפויה עקב עונת הרבייה והילודה של החזירים בחודשי האביב. נדרשת המשך פעילות רציפה של הממשק באופן דומה בכדי לצמצם את העלייה בקונפליקט.
- שכונות - מוקד מרכזי של דיווחים נמצא במרכז הכרמל בשכונות אחוזה ושמבור, בשכונות הצפוניות של העיר: קריית אליעזר, המושבה הגרמנית, קריית אליהו. העובדה שמתועדת האכלה נרחבת ברחובות קריית אליעזר, ובשכונות רכס הכרמל וכתוצאה ישירה ניכר היקף דיווחי תצפיות גבוה במקום, מצביעה על הצורך בחיזוק פעילות לצמצום/עצירת התופעה, בעזרת שילוב חיזוק הסברה ואכיפה בשכונה. הדבר חיוני בכדי לצמצם הימשכות החזירים לשכונה זו ולשכונות הסמוכות לה.

המגמה המתוארת, מרמזת על ירידה בהיקף הקונפליקט בעיר חיפה בשנה החולפת, אולם ניכרת מגמה של עלייה מסויימת בקונפליקט במספר אזורים ובמספר מדדים. הדבר מחדד את הצורך להמשיך ולפעול בכלל תחומי הממשק, תוך הרחבת פעילות למניעת/צמצום האכלה שאיננה בהנחיות "האכלה באחריות" ברחובות העיר, בפרט בשכונות בהן עיקר הקונפליקט.

בברכה,

עמית דולב, אוהד דורפמן, דוד לוריא וליאור אורן.